

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

Живојин Ст. Видаковић.

Српском ратнику

Гледам те како поносит као мраморни Фадијасов кип непобедан стојиш на развалинама бугарских утврђења док поглед твој блуда далеко преко снежних врхова Шаре планине у твој мали завичај. Пљусак куршума и каше обасипа те, али ти то не осећаш: твоје опалено лице обасјао је блажен смејак победаоца. Учени ти се да чујеш позвате и миле гласове отргнуте среће. То твоји мали орлови траже да у крзвом одблеску зоринога рођаја сагледају мач осветникова и они, орлићи твоји, кликују: наши долазимо! Ох, веруј! Заблејаје понова твоја давна стада, а пастирева фрула оживеће заборављену песму љубави.

А сада тамо и сунце ладије сва, твоји поносни борови спустали су суворно своје оголело грађе, потоци су престали да весело жуборе, — али не тужи, јуначе, и цела прарода плаче под ногом освајача. Труба ће ускоро да затруби последњи јуриш. А тамо иза оних непријатељских ровова чекају те поробљена чеда да их примаш у свој загрђај. Има ли онда утврђења, које ти нећеш својим грудима смрвљати, ти, непобедни и неуморни јуничев?

Твоје јунаштво, које су негда само гавранови знали, данас слави цео свет: од леденог мора до малог острва Танти, старе симпатије Џера Лоти-а. И многи, који нису маршили за тебе јуничев данас обожавају и гробове твоје расејане ој Карпата до највећих села Туниса и Алжира.

Шта је онда мртва историја Јелина према твојим живим делницима? Сваки је твој војник већи и од Леониде и од Сцеволе, јер он уме не само да славно умре, него и да славно победи. Твојим делнима загрејаје се читави светови, а мы, ја ћа твоја, што смо одрали у сенци твојих шумних гора, прелавамо се поносом као сандагово дрво мириасом.

Ти више за нас ниси смртно баће. Ти си оличење херојизма, поноса, патњи и искушења. Ти си велики у победи, велики у умерашњу, а безмерно велики и у оном најужаснијем часу, који успавану животину у човеку буди — када си са крзвим срцем напуштао све оно што ти овај живот чини срећним.

И други су народа славни јер имају своје велике људе, али ти си и поред тога славан зато што си сам велики. Твоји велики људи нису једна хемисфера твога мозга — као у других народа — они су већином само политура твоја.

Варвари су мислили, да те као матоловског Прометеја прикују за албанске житице, па да ти својим оштрим канџама срце ризишу, али сад и они осећају, да ће твоја величина песница ускоро да залупа на вратима њихове Софије.

Када си недавно полазио у туђину преко ледених глечера нустошице Арбаније ти су у еронији горке судбине, први пут узгледао уједињено Српство у хиљадама гробова својих најбољих синова, али ни тада ниси клонуо. Знао си, да после свега страдања мора доћи Васкрс јер твоја гнезда само орлоге рађају.

И када се све ускоро срећно срши и понова оживе твоја миризна попља, та ћеш као римски Цинцинат да се вратиш твоме старом плуту. Ти не тражаш ништа. Ти си, као и сва велика бића, велики и у својој скромности.

РУМУНИЈА И СВЕТСКИ РАТ

Прилазак Румуније на Савезницима позадовољством с обзиром на чињенице, да је Немачка просула многе милионе на придобијање њеног јавног мњења у корист чини суштину принципа жава. Тиме је Немачка ратовања — уништење претрпела један велики непријатељских армија — политички неуспех, који није постигнуто и поред је покушала да поправи извесних губитака румунским операцијама и резултатима, како би тиме Ово најлепше потврђује код неутралних одржало је и скорашиња изјава ге- свој поколебани престиж, нерала Фалкенхајна, који су Немци с особитом е-

је, пред кореспондентом »Американа« казао да за њега нema никакве важности освојење Букурешта и нових територија док се непријатељска војска потпуно не уништи и не елиминише са ратне позорнице. Међутим то није постигнуто, што признају и сви немачки војни стручњаци као и публицисти, јер је највећи контингенат румунских армија избегао непријатељска опкољавања и тако се је успело да се ове упуте у нове концентрационе базе, одакле ће се моћи са успехом држати у дефанзиви до општег и истовременог савезничког напада на свима фронтовима.

Ако претпоставимо и најгори случај, а то је, да је румунска војска претрпела велике губитке, ипак остаје онолико, колико је потребно да са извесним руским појачањима штити нове одбранбене линије. А полазећи од Фалкенхајнове констатације, да за Немачку не мају никакве вредности освојене територије којим шта више задају и извесне бриге због администрације и исхране, онда је ипак и овакво стање румунске ситуације од значне штете за централне државе, које су на крају ових операција могле констатовати у најмању руку бар три корпуса, својих властитих губитака. Према овоме резултат је овакав.

Армије наших савезника су у овом моменту, појачане са преосталим румунским дивизијама, које су се повукле на нове положаје; док је снага централних држава смањена са најмање три корпуса, избачених из строја.

То је прва страна румунске ситуације; али ако расмотримо ово питање са чисто нашег и савезничког гледишта, онда ће моје констатовати да су ови догађаји од великих користи по наше интересе, што ће моје нарочито истаћи и нагласити.

Пре свега ове појаве су проузроковале чигаву револуцију и преобрај у војним и дипломатским погледима, схватањима и гледиштима свију наших савезника. И у место предочаваних депресија, које су Немци с особитом е-

нергијом припремали, они су код својих многобройних непријатеља констатовали једну нову, силну и тако јаку акцију, какву је ретко кад забележила и констатовала ратна хроника.

У Русији се мења кабинет. Долазе људи јаки, са непоколебљивом енергијом, одлучни, који ће наставити рат до потпуног триумфа правде. То исто видимо у Енглеској где се на крмилу државном испољава најјачи државник, Француска кида са старим традицијама, која истиче на чело својих армија једног младог и одушевљеног генерала, италијански премијер изјављује да ће се цео народ борити до дефинитивне победе руководећи се принципом народности.

Ово су појаве које најречитије испољавају силно поуздане, непоколебљиву одлучност и велику енергију наших савезника, који су се решили да истрају у великом започетом делу. И полазећи са овог становишта ми са пуно вере и стојчким поузданјем гледамо у користан и срећан исход овог великог светског рата, за чије је резултате везана и наша државна и национална егзистенција.

Овчепољски.

ЛОЈД ЏОРД И ПАШИЋ

ИЗМЕНА ТЕЛЕГРАМА

Крф, 1. децембра.

Председник енглеског министарства, госп. Лојд Џорд, упутио је председнику српског министарског савета и министру

иностраних дела, г. Николи Пашићу, поводом свог наименовања за председника министарског савета Велике Британије, овај телеграм:

»Пошто ми је Краљ поверио образовање новог кабинета, хитам да упути Вашој Екселенцији осећања свог пријатељства и дивљења Вашем јуначком народу, и израз моје воље за сложан рад са нашим Савезницима док не буде обезбеђена коначна победа и успостављена независност Србије.«

Госп. Пашић одговорио је овим телеграмом:

»Са највећим задовољством дознали смо, да је Ваш узвиши Суверен, Краљ и Цар, поверио Вама образовање новога кабинета. Ми смо наоружани чврстом надом и непоколебљивом вером, да ће славна и хуманитарна Енглеска и њена храбра армија, под Вашом просвећеном управом и споразумно са Савезницима, обезбедити коначно победу за триумф међународне правде, слободе народа и за мирно развиће света. Срца су нам потресена одушевљењем и признањем, што смо чули из уста првог Енглеза, да ће жртве нашег верног народа и наше храбре војске бити награђене независношћу Србије и, ако Бог да, ослобођењем целог српског народа.«

Ово су појаве које најречитије испољавају силно поуздане, непоколебљиву одлучност и велику енергију наших савезника, који су се решили да истрају у великом започетом делу. И полазећи са овог становишта ми са пуно вере и стојчким поузданјем гледамо у користан и срећан исход овог великог светског рата, за чије је резултате везана и наша државна и национална егзистенција.

Овчепољски.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Лондон. — Лојд Џорд, услед болести, не може изложити свој програм у парламенту пре уторника. Бонар Лојд потражио кредит од десет милијарда.

ЗАШТО НЕМЦИ РАТУЈУ

Таква и гора судбина чекала бима остављена ба бала најгора Србају када би, по несрћу, занимања и најтежи послови. Из-влашћени би се исељавали, и исељавање би било олакшавано; али Америка је већ пуне раднице Речју, слајно време страдања, патњи и истребљења настало би за наш народ.

Горко се преварише они јадни наши војници који изневерише своје заставе мислећи да ће остати код својих кућа — ево их где далеко од куће кулуче Немцима, Бугарима и Турцима, и гину од болештина, па и од крушице на ратиштама, само срамео

и који говораху: «Ако и Немци остану да владају, имане нам неће стети.» Сироти духом они јадни! Па Немци баш и за то и ратују, за наше лепе земље, да на њима наслеле своје сељаке. Они неће да им се становништво и у будуће расељава по свету далеко од мајке Немачке и пропада однарођавајући се. Они хоће да национално тле настављајући га проширују на Исток, задржавајући себи на тај начин све становништво, и чак и да понемачавају друге народе. За закон и право својине они не би знали. Они имају један закон: «Немачка изнад снега; сви други закони њему има да служе. Када су видели да се Пољаци у Пруској неће да германизирају, Пруска је донела закон да се Пољацима имања могу силом откупити ради насељавања Немцима, и тај је закон и применявала. Када би победили, Немци би у том погледу били сто пута немилосрднији.

После Србије дошла би на ред Бугарска, која се сада засел-

— саршике се —

СПОРАЗУМ И НЕМАЧКИ МИР

Бријан о миру

Париз, 3. децембра
У своме говору у парламенту Бријан споменуо је немачке члан владе не може чинити извештај о миру. Он је рекао, да се не може званично изјаснити о говору канцеларову, пошто нема његов текст, али пред званичном неадрећеношћу ових предлога, који долазе од државе, која се до зуба оружа, која мобилише све пивално становништво окупираних територија, он има дужност да одмах земљу узме у одбрану против свог манаџера, ове грубе замке.

Бријан је овако закључио:
„После Марне, после Вердена, славној Француској, јуначкој Француској ево шта се нуди. Француска Република, у оваквим околностима неће мане учинити од осталих Савезника.

Ове речи поздрављене су најживљим одобравањем.

Бонар Ло о миру

Лондон, 3. децембра
Говорећи у четвртак увече у парламенту, г. Бонар Ло, манистар финансија изјавио је следеће о немачким предлогима мира:

„Листови су пуни предлога за мир од стране Берлина. Међутим,

досада никакав предлог те врсте није стигао влади и јасно је, да под таквим околностима ниједан члан владе не може чинити извештај о миру.

Што се мене тиче, боље је што мање говорити о овом питању у парламенту. Међутим по требно је поновити свом првом речи г. Асквита да би се анало следеће:

„Савезници траже, да буде одговарајуће накнаде за пропулску и формална осигурувања за будућност.“

У овим речима налази се пољатика и дух опредељења британске владе.

Ове изјаве примињене су бурним одбравњем.

Немци чезну за миром

Лондон, 3. децембра

Телеграми који су приспели овде из Берна, Амстердама и Ротердама јављају да званични немачки кругови и народ имају велику наду да ће Савезници дати повољан одговор предлогима за мир који су им централне сице понудиле. Ово доказује колико немачки народ мало разуме мантилет, морално и духовно стање Савезника, које су Немци створали са својим злочинствима

као убијање жена и деце са целина, торпиљивање лађа од стране сумарена, а нарочито потопљавање лађа Црвеног Крста, рђаво поступање према заробљеницима, понижавање, на ропски живот, нарока у заузетим областима.

Једна вест која је стигла из Берлина у Берн јавља, о великој узрүјаности „народа, која се све више и више повећава, да су уредништва свију листова опколена великим нестриљивом масом света, чекајући, и поред велике хладноће, вести из престоница Сила Споразума. Немачки званични кругови су се изненадили кад су прочитали да је савезничка штампа хладнокрено примила преговоре о миру.

Берлински листови почињу да строгим тоном пишу и да греје Европску.

Савезници и мир

Лондон, 3. децембра

Енглеска интампа радосно поводрља искрене изјаве г. Брија на односно предлога мира од Немачке, који су само маневар да се посеје раздор међу Савезницима. Том приликом енглеска штампа потврђује поново одлуку да се одбаче предлови немачког мира.

Одговор Савезника мора бити, да је мир без правде неморалан и мир без спремности превара.

Савезници не могу вратати у корисне мач, пре него што буду кажњени напади, чије су жртве биле Белгија, Француска, Србија и Русија и патње, које су ови народи претрпели. Немачка мора платити све нанете губитке и штете, нарочито оне које пристичу из њених повреда цивилизације и међународних зекона.

Савезници је чврста и нешкодљива одлука, да се са Немачком поступа као са злочицем и државом изван закона.

ГРЧКА ШТАМПА

(О предлогима за мир)

«Неологос»: Било да кајзер искрено жели мир појмивши да своју земљу води у пропаст, било да блефира у намери да се уморним војницима и поданцима представи као моралубив, једно је ван сумње: а то је да је његов предлог о миру примљен са смејањем у различним центрима антантским, као што сведоче телеграми добијени отуда.

ФЕЉТОН

СВЕТЛЕ СЕНИ

† ВЛАДИМИРА-ВЛАДЕ ЈОВАНОВИЋА
активног артиљеријског мајора.

Доследне своје речи и заклетве, чим је први топ отгласио и наго вестио Татарима, да је куцнуо час неумитне и заслужене казне, ти си са твојим рововцима већ био у рову.

Дошао си за командира рововске батерије, да се у непосредној близини светиш крволовном непријатељу за почињену пустош и недела у нашој сада ојаченој земљи.

Строг и правичан као старашина, храбар и неустрашив као војник, био си узорити пример млађима, чије си поштовање умео

прибавити.

И у најтежој ситуацији, твоја присебност и хладнокрвност да вали сути увек јасан поглед на ситуацију; крајна одлучност у тренутцима искушења пред којима би могли поклекао уливали су твојим потчињеним веру у побedu, утврђивајући се да тебе — свога командира и на делу увек задовоље.

У крвавим борбама на „Кајмакчалану“ — «Борисовом Граду», дала ти се прилика, да се светиш за срамоту нанету нашима на дому, — нашој земљи; и ти си био страшан осветник; Твоја

јака рововцима ломио си ребра дављих Татара, крчећи пут у отаџбину; или срдечна судба ктета је, да и ти будеш жртва своје веде — ослобођења Српства.

Мучким препадом Бугара 13. септембра тек, год бранеши своје рововце и у часу када се није могло одолети навали непријатеља сагаси си веран својим рововцима и вашао страшну али херојску смрт — избoden ножевима морао си подлећи тенким ранама.

Био си нежан брат, и твоја сеја чија си ти једини потпора био, која је у савезничкој али ипак туђој земљи — Француској — нашла пријема пишући ти увек је изражавала жељу да се са тобом састане, те да обое у новој и лепој отаџбини обрадујесте својим доласком ваше родитеље, чија сте узданица и сва радост

споразум још није сајвим са владао Немачку. Кад је сатре, и кад уклони сваку даљу опасност од немачког милитаризма, тада ће и он почети мислити на мир и не слушајући услове кајзера већ већ назећући своје.

«Македонија»: Према ноћашњим обавештењима, један од у слова које је Немачка поставила за мир јесте и услов да Бугарска добије све земље које је држала пре другог балканског рата. И не одређује се да ли се овај услов односи само на Србију, али се јасно види да се таче и Грчке. Другом речима, Немачка, савезница краља Константина, која му је обећала Ђевђелију, Дојран, Битолј, Кипар итд., хоће да нам погоде Бугаре пред капије соптанске.

Посредна потврда ових гласова, који још једном доказују антигрчка расположења Немачке, јесте и изјава немачког посланаика у Вашингтону. Говорећи о променама на Балкану, он избегава да их одреди као што чини кад говори о Пољској, већ неодређено прича «о Балкану», очевидно да би прикрио промене које Немачка предлаже у погледу грчко бугарских граница. А то чини стога да би се избегао одјек који би изјава о таквој промени имала у Грчкој, одјек чија би последица била уједињење свих националних снага који су се Константин Германофилец в рукама и ногама најурио из земље.

«На Алитија»: Кајзер може извештавати своју војску да као

победилац предлаже мир. Али у души осећа да је данашње стање прврремено, да је морао употребити све моралне и материјалне сице своје државе и својих савезника да би стигао где се сад налази, и да су потребни нови налоги и нове жртве да би сачувао оно што сад држи. Али таквим силама не располаже више ни Немачка ни њени савезници. Осећа да се време час када ће се све исцрсти в када ће колено Споразума притиснути њене груди. И да би то предухтирила предлаже мир.

Искренији од кајзера био је његов канцелар. «Немачка — изјавља је пре Рајхстагом — осећајући одговорност коју носи пред Богом, пред народом и пред човечанством поднела је својим непријатељима предлоге за мир.» Чим је Немачка узрок овог великог убиства човечанства, било је време да признаје погрешку и потражи оправдати грехова. Али треба да буде и скромна у својим предлогима. Ако су њена услови часни за Споразум, могућно је да буду примљени, јер Споразум није желео овај рат.

Ако у њеним предлогима влада начело народности, ако се дају јемства за стварно уређење трајног мира, и ако садржи правично задовољење дато Споразуму, онда мислимо да ће радо бати примљени. У противном случају ће бити ништа, и Немачка ће врло брзо бити проморана да захвачи мир под сасвим другим погодбама.

Пол-Луј

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

ВЕЛИКА ФРАНЦУСКА ПОБЕДА

Званичан француски коминик

Париз, 3. децембра.

После артиљеријске преме, која је трајала више дана, француске су трупе напале Немце северно од Дуомона између Мезе и Вевра на фронту више од 10 км.

Напад је почeo у 10 часова. Немачки је фронт био свуда пробијен у дубину од три километра. Сем много бројних ровова француске су трупе заузеле села Вашеровил, Лувомон, мајуре Шамбрет, утврђења Ардомон и Безонво.

Французи су заробили врло велики број војни-

ка, који нису још избројани. До сада је избројано 7500 Немаца од којих су 200 официра.

Французи су које запленили које уништили много бројне топове тешке, пољске и рововске артиљерије и огроман ратни материјал.

И поред рђавог времена авијатика је успешно учествовала у борби. Успех је потпун. Код трупа је велико одушевљење. Французи су губитци неизнатни.

РУСКИ КОМИНИКЕ

Петроград, 3. децембра.

На железничкој прузи Тарнов-Злокев, један непријатељ

светимо.

И данас твоји рововци страшном грмљавицом проређују непријатељске редове на обалама «Црне Реке, Рововске и Браздасте косе», носећи собом смрт непријатељу а слободу нашима на дому. Наша ће света дужност бити, да ко оде у твоје родно место Зајечар нађе твоје родитеље и у превелкој тузи њиховој изјави им да су имали сина достојног потомка «Хајдук Вељка». Сина који је, да би своје родитеље што пре видео и донео им слободу, борећи се храбро пао. А, твојој милој сеји немо да за тобом, не туђује већ нека се поноси што је имала брата који је се жртвовао и свој живот положио на капији наше миле и напаћене мајке — Србије.

Слава ти неумрли јуначе.

14. новембра 1916. г.

„Рововска Коса“

ски одред предузео је офанзиву, али је нашем ватром одбијен. У спас је моментално да прорде у наше ровове код Млинокве, али су га наше резерве потисле.

У области источно од села Конухи, непријатељ је напао две наше претходне јединице.

Наши су авијатичари издржали три борбе у области Муче и Млинокве и приморали непријатеља на бегство.

Румунски фронт. — Наше и румунске трупе у области Бузеа — повлаче се под притиском немачког пријатеља. Као последица овога почело је повлачење трупа које се налазе на реци Јаломници.

ПРЕДЛОЗИ МИРА

Коментари немачке штампе

Канцелар Бетман Холвег изјавио је готовост за отпочињање преговора о миру. Он је несрећном замјенио да даде бар мало прецизности о условима Немачке. Принуђени смо дакле да тражимо у немачкој штампи поштаке о томе, какав мар схватају Немци.

„Пост“ пише: „Белгија, политички, војнички, економски мора остати у нашим рукама. Није у питању, да ли је усвојено решење повољно, већ дали оно гарантује наше интересе.“

„Келнише Цајтунг“ вели, да није довољно да Белгија остане у војничком и економском поједу у рукама Немачке. Анверс је такође потребан немачком извозу. Посед басена каменог угља у Бријеу потребан је немачкој индустрији.“

„Берлинер Тагеблат“ тражи за Немачку право да држи гарнизон у белгијским утврђенима Мезе.

„Штрасбургер Пост“ пише: „Посед Бријеа и Лонивеја за нас је економска нужност. За остале делове француске територије које држимо и оне, које нису у нашој власти као Белфор, Тул, Верден, обала Ла Манша биће војничко питање да ли да их задржимо узмемо или не.“

„Келнише Фолкецајтунг“ пише: „Евакуација Белгије био ће прави пораз за Немачку. Анверс ће бити за нас важнији од Хамбурга. Посед басена Бријеа неопходан је.“

„Лајцигер Најесте Нахрихтен“ пише: „Покрајине познате под именом Белгије морају потпасти под власт Немачке.“

„Минхнер Најесте Нахрихтен“ пише: „На истоку, ни Пољска ни Курландска не могу се вратити Русији. На западу, Луксембург мора постати држава у немачком савезу, а Белгија не сме никако остати вазал западних сила против Немачке. Француска нам мора уступити басен Бријеа, који нам је потребан.“

„Рајнише Вестфалише Цајтунг“ пише: „Питање Белгије је регулисано. Треба нам из лаз у Ла Маншу, треба нам Анверс. Ко хоће Белгију, нека дође да нам је силом узме.“

„Дојче Тагесцајтунг“ вели: „Успостављање Србије је искључено. Србија се мора поделити између Бугарске и Ау-

стрије. Њено обнављање било ће апсурдност, немогућност.“

„Германија“ пише, да су Срби изгубили свако право на национални опстанак.“

„Лајцигер Алгемајне Цајтунг“ изјављује: „Потребно је за опстанак Немачке, да се на Белгија ни Србија не ус поставе.“

Социјалистички реви „Глоке“ вели, да су 90 од сто социјалиста за анексију. Чак ни они, који су уз Либкнхекта неће да се врати на Белгију, нити иједна друга територија.“

„Сидојче Алгемајне Цајтунг“ пише: „Социјалисти који се боре на фронту неће никада хтети, да се врате територије остварене крвљу.“

времена, до пред саму бугарску евакуацију Битоља. Као и многе друге затворили су и њега једно због његове националне исправности, а друго да га као имућнијег човека опељеше.

За четврти месец хапси исте је на ситна подмићивања потрошio око 3000 лева, озлоглашном градоначелнику Бојадијеву поред фијакера који му је морао уступити положио је још и хиљаду лева, а и исследнику је за себи дао 150 лира, тета је, по погодби, за ту суму пустио.

По причању тога трговца за време његовог тамновања било је у истој хапси још поред много грађанскох лица око 80 бугарских војника, осуђених на смрт за бегство испред српске војске и та је казна извршена. Пред само повлачење Бугара сакупила се била нова партија војних бегунаца, њих 76 на броју, који су такође били на смрт осуђени али казна није извршена, већ су их при едстулању б. прошлог месеца повели са собом у Прилеп.

Сви су се они жалили на ужасно дејство наше артиљерије и неодољивост пешадије, те су у највећем страху морали веле, побећи.

Хапшења.

Агенти грчке полиције у Солуну ухапсили су многе личности које су опасне по јавну безбедност. Ухваћени су и упућени у касарну бб војника који су били побегли из јединице.

Оборен аероплан.

Савезнички су авијатичари оборили јуче један немачки аероплан близу Ангисте у области Струме.

Буна у Хамбургу.

«Дејли Експрес» доноси да је била велика буна у Хамбургу — пре пет дана. Било је око 20 хиљада манифестаната од којих је око хиљаду убијено и рањено. Поглавица блокаде.

Сазијаје се да живо у вредности од 30 милиона франака, које је грчка народна банка поручила у Америци за потребе у старој Грчкој не може се испослати за Атину услед блокаде.

Соба под кирију.

Једна велика и лепа меблирана соба, у најлепшем делу вароши, недалеко од Беле Куле, издаје се одмах под кирију.

Послуга је српска. Уплатати Ђорђа

Насласа, комисионара у кафани „Royal“.

1-3

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски извјавичај извештај —

Солун, 3. децембра

2. децембра обострана артиљеријска ватра без пешадијске акције. Велика активност авијатику.

План краља Константина

Париз, 3. децембра

„Журнал“ пише: „Савезници ће делати без одлагања. Они ће спречити краља Константина да изведе непријатељски план, који би могао зачети. (Радио).“

Оставка аустријске владе

Цирх, 3. децембра

Јављају из Беча: Аустријска влада поднесла је јуче оставку, вероватно услед неслагања односно иницијативе мира. Састав новог кабинета повериен је Шпенцилеру. (Радио).

Регент Пољске

Цирх, 3. децембра

За регента Пољске одређен је надвојвода Карло Стеван. (Радио).

Немачкаnota

Лондон, 3. децембра

Дописник „Дејли Телеграфа“ из Ротердама тврди, да је немачку поту о миру саставио сам кайзер после конференција са баварским краљем, Бетманом Холвегом и Цимерманом. (Радио).

Бријанов успех

Париз, 3. децембра.

После изјаве поводом предлога о миру, г. Бријан је добио у парламену поверење са 314 гласова против 165.

Немци и мир

Цирх, 3. децембра.

Коментари немачке штампе о предлогима мира показују, да је канцелар хтео нарочито да изведе маневар код неутралних. Листови пишу: „Ако наш предлог буде одбијен, ми ћемо водити рат свима средствима. Неутрални ће имати права да протестишу.“

„Келнише Цајтунг“ констатује: „Предлог мира од Немачке имаће неповољно дејство. Кад један трговац објави непрестано своје понуде продаје, купац нуди смешну и превишу цену.“

„Наје Минхнер Цајтунг“ пише: „Немачкаnota циља да учни политичко дејство у Немачкој, да би се влада омогућила да тражи још велике жртве од народа и у случају одбијања да може обновити безобзиран сумаренски рат, чак и кад би јој Америка претила објавом рата. (Радио).“

и лака ти српска груда земље, под којом лежиш на прагу до мораве! Светао ти спомен међу онима који од нас и из нас оставају!

14-XI-1916. год.

Положај. Др. М. П.

САОПШТЕЊА

— Мих. Ђ. Николовић, пошта 216, да се јави рашени иптиор. Драгомир Цветковић.

— Владимира Станковић, монополски контролор, да се одмах јави Владиним Комесарима.

— Живу Рафајловића народни посланик моле да се јави, да је жив и где се налази. — Јован Стојковић, Гор. Поповић пред. Кумурџија, Ђока Т. Поповић и ост. његови пријатељи.

. Ватеже бледа лик, служаше светој ствари прелано и свесно! Рече ми једном: „На нека! нека се и последња кап крви пролије! Ми ћемо бити оно што смо, бићемо своји у своме дому!“

Огњени ватеже, увек памтне и озбиљне очи твоје гледају чежњиво преко брда и долова лому твоме. Твоје лице је ретко изражавало осмех, јер ти је озбиљна дужност стално била пред очима у којима се огледаја крепка нада. Мушки истраживост у раду беше ти својство које те одржаваше у болести, јер си и слаб и болестан, увек био на свом месту, увек напред! увек међу првима!

Дужност пре свега! Отади на ти је била симбол дужности! Одмерено, мирно, разумно и увек отмено вршио си своју ду-

жност. Дужност је захтевала од тебе твој живот и ти са га дао, дао си га онако као што си свакодневно давао делше од истог свог живота: скромно или племенито, не у великим окрајаша или витешаш!

Крвави ратови, који нам до неште много славе, много јала, који нам узеши много жртава и дадоше много лаворика, даје нам најзад и обновљену отадбину. Али у њој неће бити много која су најојавније, најјасније и најсвесније, најјасније и најсвесније!

Дужност пре свега! Отади на којој је сваки делић обложен

којистима јунака.

По пољима Србинове домовине светлеће са земље свитци у ноћи и својим светлућајем одговарају на треперење звезда.

То ће одговарају душе нејмано умрлих за отадбину. Тада ће нас срети разговор мадах са величним погсећати на велике и мале витезе наше који се борише за вету ствар, за слободу отадбине.

Петре Бадеру, ватеже без

страха ни мање! Вечна ти памет.

www.nb.rs
БЕЗУВИО
 ВИНО ИЗ ВИНОГРАДА
 СА ВЕЗУВСКЕ ЈАБОКЕ —
 КЉУЧА КРВ КОЛАВА —
ЦРНО И БЕЛО
 у бурадима и на крчму, у ма-
 гацију Праклијева улица бр. 7 —
 сокачац.
Дрогерија Гуслар

Стовариште
 израђеног дувана, цигара
 и цигарета

Д. БАСТОС
 Чист Хава Екстра-Фина

Ставља на знање својој по-
 штовању војној клијентели да
 је француска чувена кућа J. Ba-
 stos отворила стовариште ци-
 гарета и цигарета у белом паке-
 џима, чиста Хавана, нарочито
 за господу симпаторе, као и у
 вливим и ружачастим чакетима.

Стовариште се налази у улици
 Победе (Ники) бр. 39.

Продаја искључиво само за
 војнице савезничких армија.

Продаја на велико и на ситно.
 11—30

Атинска Банка

така честа известите публику, о-
 фицире и војнике, као и српске
 избеглице да је отворила једну
 филијалу

у једној улици која чини угao са
 Грчком Народном Банком, и
 према улици Венизелос.

По споразуму са Министар-
 ством Финансија Краљ Србије,
 ова филијала узеља је на себе
 пошиљке новца њиховим поро-
 дицама у Францују, Алијру, Ту-
 нису, Русији, Корзини у свим
 француским колонијама, у
 Швајцарској, свим Савезничким
 и неутралним земљама, као и у
 главним варошама Србије.

Филијала је узеља на себе и
 следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране
 ценете, емисију кредитних пе-
 тала; налоге за исплате у свим
 варошама Грчке, Европе и пре-
 земорских земаља; борзанске из-
 хоте и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског
 Црвеног Крста“ примила је на
 себе деноношче повлачих при-
 тога које су му нашељени.

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС
 специјалиста за унутарње
 болести.—Управник болни-
 це за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12
 ара и од 5—6 по излазе у фран-
 цуској апотеки ул. Франк бр. 35
 — у згради француске болнице
 — а од 2—4 по излазе у своме
 граду улица престола, наслед-
 ћика Ђорђа бр. 35 — упоредно
 са булеваром краља Константина.

Поткожно убрзивање Нео-
 галванизма као и новог фран-
 цуског препарата „Galy“ про-
 мовију склопила.

31—

ПРОДАЈА ВИНА

РАДЊА
М. ПОЛИЧЕВИЋ и комп.
 добија је велику количину та-
 дијавских вина, као: Марсала,
 Барбарат, Везув и бело Де-
 наста. Продаја у флашама по
 умереним ценама.

Магацин се налази на кеју
 до Франц. Генерал-Штаба. 37

Штампарија Аквароне

ЧЕЗЕ

На продају једне чесе са два точка, четири се-
 дишта, кошем, једним коњем старим 6 година.

7—10

Нова Књижара
МЕШУЛАДЖ и МАТАРАСО

43 улица велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Про-
 даја антик и листаљ.

Препоручује се свима надлежним у канцеларијама
 цене најуверенije 51—2

Најбоље и најукуснија су

Улица Франк 31 51—2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА
,НЕСТОС'

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

95—

Нестос Кик	Цен. 1.—
„ Глубок	„ 0·80
„ Јаки	„ 0·65
„ Афрос	„ 0·50

ХАРТИЈА ЗА ПИСАЊЕ за трговце административе, адвокате, ногаре — шпартана и нешпартана, овога уџија уба хартија;

ХАРТИЈА ШТАМПАРСКА за штампање књига и новина, бела и у боји, разне каквоће.

ХАРТИЈА ЗА ПАКОВАЊЕ свих каквоћа, величије и боје, за лакша и тежа паковања.

• УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9 •

БРАЂА ДОВО

• СПРОДУКТ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ •

КАРТОН ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутија и за повез књига и протокола.

КАРТОН БРИСТОЛ бео и у боји за штампање посетница у ванредно лепим мустрама.

МАШИНЕ ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ, СЛОВА, БОЈЕ новинарске и акцијене.

ПЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

8—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

ВЕНИЗЕЛОС

од 0·50, 0·75 лента и 1 драхма

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск, Бела Кула
 ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

120—

Штампарија Аквароне

Одговорни уредник М. Тавудариј

БРОЈ 237

Одговорни уредник М. Тавудариј